

Trybuna przyjaciół i przeciwników

„Zmiana obsady”

„Dziennik Bydgoski” zamieszcza następujący artykuł:

Od wielu, wielu lat nie schodzi z afisza dziejowego tragedia p. t. „Zmiana obsady”. Niby ją już wszyscy umiemy na pamięć i zdawsze jest grana z wielkim oddaniem się aktorów i z niekłamnym podziwem widzów. Dzieli się ta tragedia na trzy akty. Scena przedstawia obszar jakiegokolwiek państwa. Aktorów jest niezmienne dużo. Jedna grupa nazywa się Rządzącymi, druga — Rządzonymi.

Akt I. Rządzący tracą ideę przewodnią. Może się również stać, że umiera im wódz. Główna rzecz polega na tym, że przestają wierzyć w rzeczy wielkie i piękne i zaczynają wierzyć w rzeczy proste i niskie. Między tymi ostatnimi stoi na pierwszym miejscu ich dobro osobiste. Nie dbają o to, co będzie pojutrze. Interesuje ich tylko, aby jutro zastąpi ich jeszcze na fotelach władzy.

Rządzeni na początku mają do Rządzących tak zwaną „resztę zaufania”. Ale już po paru scenach tracą ją i zaczynają tęsknić do ideałów. Wiedzą, że nie mogą być sytymi materialnie, więc pragną

być sytymi duchowo. Doprowadza ich do rozpacz, że Rządzący nie dają im tej strawy dla ducha. Zaczynają się na gwałt oglądać za kimś, kto by ich głód idei zaspokoił. Może to być nawet cudzoziemiec, zalecający im truciznę. Gotowi są w niego uwierzyć, ponieważ pragnienie idei odbiera im rozsądek.

Akt II. Rządzący chcieliby skądś wydobyc IDEĘ. Gotowi są za nią zapłacić góry złota. Wzywają największych kufuszerów. Wszystko na próżno. Serca ich przeżarło wątpliwość. Przejeżdżeni w żłobu władzy, nie są sami zdolni w nic uwierzyć, nie prócz swego wąskiego egoistycznego dobra pokochać. Zabija ich sceptycyzm. Ale ponieważ mają siłę, zaczynają się jej kłaniać, jako swemu bogowi. Gotowi są wnieść ofiarę na cześć bagnetu i drugi, jeszcze większy, na cześć pałki gumowej.

Pod koniec tego aktu najeźdźcy leże się krew. Nie ma bowiem dzieła ludzkiego, które by się nie poczęło ze krwi. Z czegoż innego ma się począć nowa IDEA?

Akt III. Rządzący tracą wiarę w swoją siłę. Poraża im serca i u-

nysły ciemność, zalegająca całunem ich drogę. Zaczynają widzieć, i jakże to dla nich bolesna prawda, że muszą przegrać z tymi, którzy — choć słabsi — mają przed sobą gwiazdę przewodnią.

Akt ten kończy się odejściem Rządzących. Zapadają się w nic, stworzoną własnymi rękoma. Wtedy Rządzeni wyłaniają nową OBSADĘ...

Czy to nie jest sztuka zawsze ciekawa?

Kunsztowny zegar

Do jednego z antykwariuszy zgłosił się niedawno pewien młody człowiek ze starym, wyreparowanym przez siebie zegarem, jaki chciał pozostawić w antykwariatusie do sprzedaży komisowej. Antykwariusz byłby się na to zgodził, ale młodzieniec wyznaczył cenę 1200 zł., zdaniem antykwariusza tak wysoką, że nie można było dojść do porozumienia. Wówczas młody przybysz zarządził tylko, aby w sklepie antykwariusza mógł sam klientom zaprezentować swój zegar, wzamian za co ofiarowywał antykwariuszowi 300 zł. komisowego.

Kupiec zgodził się na tę propozycję i już tego samego dnia zarobił swoje 300 złotych.

Okazało się, że zegar wybił nie tylko godziny, ale i dni, ponadto zaś miał wmontowaną w swój mecha-

Prokurator żądał kary śmierci na krwawego bandytę Polakowskiego Sąd skazał go na dożywotnie więzienie

Głośny był swego czasu zuchwały napad rabunkowy na Aurelię Kozarzewską (Wolomińska 30), właścicielkę sklepu win i wódek przy ul. Łomżyńskiej 8.

Powracała ona o godz. 22-ej m. 30 ze swego sklepu do mieszkania. W czasie oczekiwania, na otwarcie bramy, podszedł do niej jakiś opryszek i zażądał pieniędzy. Gdy Kozarzewska oświadczyła, że pieniędzy nie posiada, rabuś zerwał z jej ręki zegarek.

reki zioty „Cyma”, po czym rzucił się do ucieczki. W tym momencie dozorcy domu, Jan Matysiak, otworzył bramę. Gdy ograbiona krzyknęła: „Ratunku! Bandyta!” dozorcy pobiegli za uciekającym rabusem, który widząc pościg, wyjął rewolwer i kilkakrotnie wystrzelił, raniąc ciężko Matysiaka. Opryszek zbiegł.

Na wieść o krwawym napadzie policja zarządziła obławę. W ciągu niespełna trzech godzin bandytę pochwyciono w melinie złodziejsko-paserskiej, należącej do Józefa Korzenia i kochanki jego, Leokadii Sosnowskiej, przy ul. Narwińskiej 3, na Targówku. W chwili wejścia policji, sprawca napadu, 48-letni Franciszek Polakowski (miedzie niemeldowany) zerwał się z łóżka i schwył rewolwer, zamierzając strzelać do policjantów. Zanim jednak zdążył wystrzelić obezwładniono go i rozbrojono. Podczas osobistej rewizji, znaleziono przy nim zegarek zrabowany Kozarzewskiej.

Okazało się, iż Polakowski przed trzema miesiącami został zwolniony z więzienia w Mokotowie, po odbyciu 10-letniej kary za zbrojny napad bandycki. W odebranych rewolwerze brakowało 2-ch naboży, które wystrzelił do dozorcy Matysiaka. Oprócz Polakowskiego, aresztowano również i kompana jego, Korzenia. Wobec znalezienia rewolweru i zegarka, oraz konfrontacji z Kozarzewską i Matysiakiem, Polakowski przyznał się do napadu. Nadto wyszło na jaw, że okradł on wraz z Korzeniem skład wędlin na Pradze.

Wczoraj Polakowski stanął przed Sądem Okręgowym. Po przesłuchaniu świadków, w pierwszym rzędzie Kozarzewskiej i Matysiaka, zabrał głos prokurator, który domagał się kary śmierci dla niepoprawnego i niebezpiecznego bandyty. Sąd po naradzie, skazał Polakowskiego na dożywotne więzienie, z pozbawieniem praw na zawsze.

Obrady „Ortu” w Paryżu Dużo mówiono o Polsce

„Moment” żargonowy donosi: Rozpoczęła się w Paryżu 4-ta konferencja światowa „Ortu”. Mowę inauguracyjną wygłosił prof. Wollam O. nalla. Na konferencję przybyło z górą 100 delegatów z rozmaitych krajów, w tym z Afryki i Argentyny.

Na porządku dziennym konferencji stało zagadnienie wielkiego znaczenia dla żydowskiej pracy odbudowy. Przewodniczący egzekutywy „Ortu” Dr. L. Bramon przeprowadził przegląd dotychczasowej działalności konstruktywnej związku „Ortu” w rozmaitych krajach i nakreślił zadanie na najbliższą przyszłość.

Dr. A. Singalowicz referował o li-

niach kierunkowych żydowskiej polityki gospodarczej na podstawach rzeczywistości gospodarczej i politycznej. Dr. Lwowitz rozwinął ideę i program żydowskiej konferencji gospodarczej, który postawił sobie za zadanie koordynację działalności żydowskich prac odbudowy i ma wypracować plan konstruktywnej, żydowskiej pomocy gospodarczej w Europie wschodniej i zachodniej.

Inż. S. Jaszuński będzie referował o sytuacji mas żydowskich w Polsce i problemy żydowskiej pomocy gospodarczej. Inż. Cegieliński odzwierciedlił żydowskiego dzieła odbudowy w Rosji Sowieckiej.

Zajścia antyżydowskie w Bydgoszczy i Piotrkowie

P. P. S. broni żydów

Żydowski „Nowy Dziennik” pisał: „Moment” żargonowy donosi: Wczoraj w Bydgoszczy doszło do zajść antyżydowskich. Pikieterze ustawieni przed sklepami żydowskimi jak również kolporterzy żydowskiego tygodnika „Samobrona” przybraли postawę agresywną napastując żydów na ulicach. Liczba pobitych żydów wynosi 20 w tym jest kilku rannych. W związku z tymi wypadkami na skutek zwrócenia się preza gminy żydowskiej inż. Klotza interweniował wczoraj u premiera Składowskiego b. poseł dr. Rosmarin.

W związku z zajściami w Bydgos-

zcy żydowskie koło parlam. interweniowało dziś w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych.

„Nasz Przegląd” pisze:

W czasie targu w Piotrkowie wydarzyły się ekscesy antyżydowskie. Na pl. Niepodległości 4 kilka osób napadło na piekarza Feinera oraz jego syna, bijąc obu do krwi.

Jednocześnie w Gorzkowicach pod Piotrkowem pikieterowano stragany i sklepy żydowskie. Miejscowy oddział PPS zwołał więc, a którym uchwalono podjęcie akcji przeciw bojkotowi żydów.

ABC sportowe

Kłopoty Anglii

Za dużo wódzów przychodzi na zawody

Angielski związek piłkarski od dłuższego czasu ma poważne kłopoty z urzędowaniem dwóch największych w Anglii imprez: finału o puchar Anglii i meczu Anglia — Szkocja. Na każdej z tych imprez zgłasza się kilkadziesiąt tysięcy widzów, tymczasem związek nie posiada ani jednego stadionu, który by mógł pomieścić powyżej 100 tys. widzów. Związek angielski wreszcie zdecydował się rozbudować stadion Wembley za cenę 60 tys. funtów. Stadion ten, jak się okazuje, nie będzie gotowy na 9 kwietnia, t. j. na termin

meczu Anglia — Szkocja. W międzyczasie powstał nowy kłopot, mianowicie towarzyszący, które posiada stadion w White City, postanowiło przebudować stadion kosztem 250.000 funtów. Stadion ten będzie mógł pomieścić przeszło 150.000 widzów. Towarzystwo domaga się jednak od angielskiego związku piłkarskiego, aby mecz finałowy o puchar Anglii rozgrywany był na jego stadionie. Angielski związek jeszcze nie powziął uchwały w tym kierunku.

Skład naszych drużyn na mecze piłkarskie z Danią i Bułgarią

Na mecze międzypaństwowe w dniu 12 września b. r. ustalił Kapitan Związkowy p. Kaluża następujące składy:

Przeciwko Dani w Warszawie (Stadion Wojska Polskiego, godz. 16-ta):

Krzyk (Brygada), Szczepaniak (Polonia), Galecki (ŁKS), Kotlarczyk II (Wisła), Nyz (Polonia), Piec II (Naprzód), Piec I (Naprzód), Szerfka (Warta), Matyas (Pogoń), Wilimowski i Wodarz (Ruch); zapasowi: Madejski (Wisła), Lasota

(Cracovia), Odrowąż (Polonia), Piry (Warszawianka), Giedrewicz (PWAT).

Przeciwko Bułgarii w Sofii.

Pawlowski (Cracovia), Böttcher (HCP), Twór (Warta), Góra (Cracovia), Wasiewicz (Pogoń), Dytko (Dab), Korbas (Cracovia), Plontek i Wostal (AKS), Artur (Wisła), Kisieliński (Polonia); zapasowi: Albański (Pogoń) Gemza (Ruch), Danielak (Warta).

Kierownicy ekspedycji pp. Mallew, Kpt. Nikolski i Kaluża.

Kronika sportowa

REKORDY HOLANDII

W tych dniach padły nast. nowe rekordy Holandii: 80 m. i 100 y pań — 10 sek. i 11,2 sek. Dysk — Niesink 40.40 m. (pań).

O PUCHAR EUROPY

W dniu 12 bm. w Budapeszcie odbędzie się pierwszy finałowy mecz piłkarski o puchar Europy Środkowej pomiędzy węgierskim Ferencvaros i rzymskim Lazio.

JAPONIA USPOKAJA

Japoński komitet olimpijski komunikuje, że pomimo rozgrywania się wypadków wojennych, wszystkie przygotowania do igrzysk olimpijskich w Tokio 1940 r. prowadzone są zgodnie z planami i że igrzyska olim

pijskie dojdą bezwzględnie do skutku.

WYPRAWA SOKOŁA

Sokół z Nowego Targu nawiązał kontakt z drużynami piłkarskimi Słowacji.

Ostatnio Sokół rozegrał mecz w Słowacji w Dolnym Kubinie z miejscowym K. S. Dolny Kubin, wywalczył remisowy 1:1 (1:0). Wraz z drużyną Sokola udała się do Słowacji grupa ok. 100 osób.

MŁODZI W NIEMCZECH

Na zawodach sportowych Hitler Jugend w Norymberdze padło kilka nowych wyników, a mianowicie: Kula — 14,38 m. 800 m. 2:01,7 min. W skoku w dal 636 cm.

71 zabitych w sierpniu Żniwo śmierci na ulicach Warszawy

W sierpniu — według raportów Pogotowia Ratunkowego i źródeł policyjnych — targnęło się na życie 112 osób, w tej liczbie — 33 z wynikiem śmiertelnym. — Mimo stosowania surowych kar, oraz bacznego zwracania uwagi policji na ruch kołowy i przechodniów, sierpień wykazał rekordową liczbę ofiar wypadków samochodowo — motocyklowych: 117 — rannych i 4 zabitych, wskutek wypadków tramwajowych: 39 — rannych i 2 — zabitych, wozy, dorożki, furgony, rowery i inne pojazdy przejechały 76 osób, a nadto 1 — została zabita, wreszcie wskutek wypadków

kolejowych: 8 rannych i 3 — zabitych.

Również zwiększyła się znacznie liczba wypadków przy pracy, wskutek niedbalstwa kierowników robót, lub własnej nieostrożności, gdyż zginięło 8-miu robotników.

Wskutek zatrucia: gazem, czadem, alkoholem, denaturatem, utonięcia, upadku z wysokości i t. p. wypadków śmierć poniosło 10 osób. Morderstw i zabójstw dokonano w sierpniu 6. Podczas kapieli w Wiśle, lub gliniankach utonęły 4 osoby. Z braku opieki śmierć poniosło 1 dziecko. Ogółem w ub. miesiącu zginięło tragiczną śmiercią w Warszawie 71 osób.

SOBOTA, 4 WRZEŚNIA

6.15 Pieśń „Kiedy ranne wstają z rze”. 6.18 Gimnastyka. 6.38 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik. 7.10 Muzyka (płyty). 11.05 „Czego Polska oczekuje od swojej młodzieży” — Przemówienie Ministra W. R. i O. P. 11.15 Audycja dla szol: „Witamy was!”. 11.40 Muzyka (płyty). 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Dziennik. 12.15 „Strzeżmy wieść od pożarów” — pogadanka. 12.25 Koncert rozrywkowy. 13.45 Wiadom. gospodarcze. 16.00 Audycja dla dzieci: „Jas”. 16.30 Bajeczki w wyk. Krakowskiego Kwartetu Schrammla. 17.00 Pieśni ludu i hejnał z Krakowa. 17.05 Utwory Edwarda Griega w wyk. T. Łuczaję — śpiew. Wł. Wochniaka — skrzypce. 17.50 Bohaterskie miasto Łwów — pogadanka. 18.15 Małe zespoły instrumentalne (płyty). 18.50 Pogadanka. 19.00 Recital fortepianowy Ani Polakoff. 19.40 Pogadanka. 19.50 Wiadom. sportowe. 20.00 Audycja dla Polaków za granicą: „Dzieci idą do szkoły”. 20.45 Dziennik. 20.55 Pogadanka rolnicza. 21.05 Przygoda w Grunizingu — operetka w 1-ym akcie. 21.55 „Dni powszednie państwa Kowalskich” — powieść mówiona. 22.10 Muzyka taneczna. 22.50 Ostatnie wiadomości dziennika i komunikat meteorologiczny.

WARSZAWA II (Mokotów).

13.00 Koncert rozrywkowy (płyty).

Notowania giełd warszawskich

GIEŁDA PIENIĘŻNA

Dewizy: Berlin (sprzedaż 212,97, kupno 212,11); Gdańsk (sprzedaż 100,20, kupno 99,80); Londyn 26,26; Nowy Jork 5,29,5; Nowy Jork (kabel) 5,29 i 7/8; Paryż 19,87; Praga 18,47; Wiedeń (sprzedaż 99,20, kupno 98,80); Marka niem. srebrna (sprzedaż 140,00, kupno 134,00).

Papiery procentowe: 3 proc. poz. prem. inwest. I em. 69,00, II em. 68,50 — 68,25; 3 proc. poz. prem. inwest. seriowa I em. 85,00, II em. 83,00; 4 proc. państw. poz. premiova dolarowa 38,25 — 38,00; 8 proc. L. Z. Banku rolnego 94,00; 7 proc. L. Z. Banku rolnego 83,25; 8 proc. L. Z. ziemski dolar. gwar. kupon 29,26; 5 proc. L. Z. Warszawy (1933 r.) 62,50 — 62,25 — 62,75; 6 proc. oblig. m. Warszawy 6 po 64,50.

Akcje: B. Polski 105,50; Lilpop 58,75 — 53,00; Starachowice 33,00 — 32,50; Haberbusch 41,00.

Tendencja dla dewiz, akcyj i pożyczek państwowych niejednorodna, dla listów zastawnych utrzymana.

Idziesz z prądem czasu, czytając ABC

W Lublinie rozpoczęto bojkot handlu żydowskiego

(Od własnego korespondenta „ABC”)

LUBLIN, 3. 9. (od wł. korespondenta „ABC”). W Lublinie narodowcy rozpoczęli energiczną i zorganizowaną akcję bojkotową, skierowaną przeciw żydowskiemu kupcom i handlarzom. W akcji tej biorą liczny udział akademicy i robotnicy. W pierwszym dniu bojkotu rozdano na ulicach wielką ilość ulotek — w większości ilustrowanych. Przed żydowskimi sklepami krąży patrol polski, które wskazują Polakom, chcącym wejść do sklepu, firmy chrześcijańskie.

W najbliższym czasie zostanie zorganizowana akcja fotografowania żydofilów, korzystających

ze sklepów żydów.

Fotografia tych osób, jak również nazwiska ich będą podawane do prasy.

Miejscowe społeczeństwo polskie przyjęło bojkot bardzo przychylnie. Wśród żydów natomiast panuje wielka konsternacja. Na razie nie zanotowano żadnych poważniejszych wystąpień ze strony żydów, którzy zachowują się spokojnie. Nie ulega jednak wątpliwości, iż zechcą oni uciec się i w tym wypadku do zwykłych metod prowokacji, by potem móc wystąpić z „najeźdźcami” o skarżeniach przeciw Polakom — narodowcom.

Wyrok w procesie obyczajowym w Kaliszu

KALISZ, 3. 9. (k.). Przed sądem okręgowym w Kaliszu odbywała się próż drzwiach zamkniętych przez dwa dni sensacyjna rozprawa karna przeciwko 27 mieszkańcom Kalisza, oskarżonym o uprawianie nierządu z nieletnimi dziewczynkami w wieku 11-14 do 15-16 lat. Wśród oskarżonych znajduje się 8 żydów.

W ub. wtorek 31 b. r. o godz. 14.15 został ogłoszony wyrok, na mocy którego skazani zostali: Fr. Kraw-

czyk na 1 rok więzienia, St. Kokoński na 10 m. więzienia, R. Lewkowicz na 10 m. więzienia, M. Danciger na 10 m. więzienia, Wł. Goszczonowy na 8 m. więzienia, M. Hirsberg na 8 m. więzienia, W. Ziarkowski na 6 m. więzienia, C. Braun na 8 m. więzienia, H. Rogala na 6 m. więzienia i J. Leszczyński na 1 m. aresztu.

11-u oskarżonych zostało uniewinnionych. W dniu ogłoszenia wyroku, wielki tłum stał obok gmachu sądu, oczekując sensacyjnego wyroku.

Wiadomości gospodarcze

POMOC DLA ROLNICTWA W WOJ. ŁÓDZKIM

W związku z klęskami żywiołowymi, jakie w r. b. nawiedziły rolnictwo Ministerstwo Rolnictwa i R. R. przyznało kredyt ugiowy na pomoc siewną i zakup pasz dla woj. łódzkiego w wysokości 600 tys. zł.

TRANSPORTY NIEMIECKIE DROGĄ WODNĄ

Po ograniczeniu tranzytu kolejowego przez Polskę, Niemcy rzucili się na transport drogą wodną. Stąd też przez kanał bydgoski coraz częściej przepływają taborzy niemieckiej żegluga śródlądowej. Wskutek niskiego stanu wody na tym kanale zatrzymane ostatnio w bydgoskim porcie kilka berlinek, wiozących ładunki celulozy z Tyłdy do Saksonii.

WYWÓZ MAKI

Według świeżo dokonanych obliczeń głównego urzędu statystycznego

WIADOMOŚCI Z TORU

Zapisy na dziś

GON. 1. Płoty. Nagr. 1800 zł. dla 4 l. i st. koni, Dyst. 2800 m: Kłopot, Pamir, Tęczyń, Taiga, Le Palatin, Indolence.

GON. 2. Nagr. 1600 zł. dla 3 l. i st. og. i kl. Dyst. 1600 m: Cyma, Katherine Gaunt, Deville, Azrael, Kryniczanka, Dapifer.

GON. 3. Nagr. 1800 zł. dla 2 l. og. i kl. Dyst. 1100 m: Destar, Jolie, Karapier, Ramzes, Oczere, Moja Tutta, Rybitwa.

GON. 4. Handicap Otwarcia. Nagr. 5000 zł. dla 3 l. og. i kl. Dyst. 2100 m: Newmarket 59 kg, Lektor 53, El 52, Pommery 59, Ibis 60,5.

GON. 5. 2000 zł. dla 3 l. i st. og. i kl. Dyst. 1600 m: Lari-fari, Janot, Pocięcha, Cyron, Irresistible, Elba,

Irtyż, Nizza, Pirandello.

GON. 6. 1800 zł. dla 2 l. og. i kl. Dyst. 1100 m: Treize, Węga, Raia, Delaval, Hermosa II, Gedymin, Zorza,

Rio Rita II, Ostroga, Orla, Florisdró.

GON. 7. Handicap Otwarcia. Nagr. 5000 zł. dla 4 l. i st. og. i kl. Dyst. 2400 m: Neptun 58,5 kg, Narew 58,5, Augustus Rex 57, Wicher III 54,5, Rewers 52,5, Harmattan 54.

GON. 8. Nagr. 1800 zł. dla 3 l. i st. og. i kl. Dyst. 2100 m: Somoiera, Westa, Dell, Isolano, Husarz, Nord,

Orawa II, Orfeusz, Bobrujsk, Cyron, Ines.

GON. 9. Nagr. 1400 zł. dla 3 l. i st. og. i kl. Dyst. 2100 m: Hamilcar, Harrietta, Desir, King's Baghera, New York, Ignis.